

In memoriam | Obituaries

PRIM. DR. MIJO RADIĆ
[1930. – 2019.]

U 89. godini, 11. prosinca 2019. umro je primarijus doktor medicine Mijo Radić, liječnik, kirurg, dugogodišnji voditelj Službe za kirurške bolesti u Općoj bolnici Nova Gradiška.

Uvijek nas teško pogodi smrt drage i voljene osobe. Kad se suočimo s nepovratnim rastankom, onda to osjećamo kao trajni gubitak onoga tko odlazi i trajni gubitak dijela nas samih.

Toga dana su liječnici i osoblje bolnice u Novoj Gradiški primili vijest o smrti dragog kolege, kirurga, primarijusa i učitelja, dr. Mije Radića. Prestalo je kucati srce čovjeka koji se cijeli život davao za bolesne, nemoćne i one koji s očima ispunjenim tjeskobom i nadom dovode svoje bližnje i očekuju pomoć.

Primarijus Mijo Radić rođen je u Plesmu u novljanskoj Posavini 8. rujna 1930. godine, u težačkoj obitelji, od oca Ilije i majke Katarine. Uz dva brata rastao je u skromnim uvjetima kakvi su tada bili u Posavini. Djetinjstvo mu je bilo ispunjeno toplinom obiteljskog doma. Nažalost, to je djetinjstvo rano prekinuo Drugi svjetski rat. Kao dječak u dobi od 13 godina uključuje se u antifašističku borbu. Duboki tragovi rata nikad mu se nisu izbrisali te ih je nosio kao teške duševne rane cijeli život. Nakon rata nastavlja školovanje u Osijeku i Zagrebu. Nakon mature u Gimnaziji u Zagrebu upisao se na Šumarski fakultet u Zagrebu te položio sve ispite na prvoj godini. Ljubav prema medicini ipak je bila veća od ljubavi prema šumi i prirodi, iako je cijeli život volio i poštivao prirodu. Studij medicine u Zagrebu završio je 1961. godine. Nakon studija počinje raditi u novogradiškom zdravstvu, gdje ostaje cijeli život.

U početku svoga dugogodišnjeg liječničkoga djelovanja radio je kao liječnik opće prakse, dežurao u Službi hitne pomoći, radio u Specijalnoj bolnici za plućne bolesti na Strmcu, kasnije u Medicinskom centru odnosno Općoj bolnici Nova Gradiška. Put liječnika prošao je od potpunih početaka kao pripravnik do mjesta primarijusa kada je otišao u mirovinu 2000. godine. Specijalizirao je opću kirurgiju u Zagrebu, u sadašnjoj Kliničkoj bolnici Sestre milosrdnice. Kirurški učitelji bili su mu profesor Oberhofer i profesor Oberiter. Bio je svestran kirurg, kako je to tadašnje vrijeme u medicini zahtijevalo. Smisao za abdominalnu kirurgiju temeljio se na dobrom poznavanju kirurške patofiziologije i strpljivoj opservaciji bolesnika. To je bilo neophodno u vremenu bez ultrazvučne dijagnostike, bez endoskopskih dijagnostičkih postupaka, bez CT-a, s vrlo skromnim laboratorijem i RTG dijagnostikom. Samo pronicljivost, upornost i velika želja da se pomogne bolesnom čovjeku, a sve utemeljeno na stalnom učenju i liječničkom promišljanju, brzo su ga doveli na mjesto ključnog liječnika u maloj novogradiškoj bolnici. Smisao za traumatologiju pokazao je još za vrijeme specijalizacije. Po povratku u Novu Gradišku uvodi, ne bez otpora, kako to skoro u pravilu i bude, AO metodu osteosinteze. U tom vremenu bio je to revolucionaran doprinos uspješnijem liječenju traumatiziranih. Kao kirurg i voditelj kirurgije liječio je i organizirao službu u izvanrednim uvjetima kao što su bila ozljeđivanja za vrijeme potresa ili u prometnim nezgodama s velikim brojem ozljeđenih ljudi. Svoje veliko liječničko, kirurško i ljudsko iskustvo pokazao je u Domovinskom ratu. Kao šef kirurške ekipe i najiskusniji kirurg organizirao je praktičan rad i liječio, zajedno s drugim kolegama, ranjene branitelje i civile kojih je bio ogroman broj. Nije pravio razliku među ranjenicima pa nije drukčije postupao niti prema neprijateljskim vojnicima koji su bili na liječenju. Znao je reći da su to samo ranjeni ljudi. Uvodio je nove metode medikamentoznog i kirurškog liječenja koje su se pojavljivale, ali je jako držao do temeljnih postulata medicine i kirurgije. Naglašavao je oprez, jer sve što je novo ne znači i da je dobro i bolje od prethodnog.

Dugi niz godina bio je šef Službe za kirurške bolesti. Postavio je visoke standarde rada koji su i danas najvećim dijelom prisutni na kirurškom odjelu. *Red, rad i disciplina* bio je njegov deklarativni stav koji je uistinu u praksi provodio. Svi su se njegovi suradnici toga držali jer se odnos temeljio na dubokom povjerenju i poštovanju. Odnos dr. Mije Radića prema bolesnicima bio je stručan i duboko human, prema kolegama, medicinskim sestrama i osoblju ispunjen razumijevanjem, ponekad i

očinski. Znao bi nas kolege podsjetiti da smo izabrali tešku i odgovornu granu medicine. Odgovornost je u kirurgiji, prema njegovim riječima, ono bez čega nema kirurgije. Često je govorio: „Svaki kirurg može pogriješiti, samo je pitanje koliko često i koliko teško. Zato učite od onih koji znaju i izbjegavajte pogreške onih koji ne znaju.” Nas je upozoravao da je bolesnik tu da mu se pomogne sukladno znanju i umijeću liječnika i mogućnosti ustanove, a nikako da bi bio izvor zarade i predmet osobne promocije.

Bio je društveno aktivan, u jednom mandatu član Hrvatskog sabora u Zdravstveno-socijalnom vijeću. Bio je ključni sudionik u izgradnji prve faze tzv. „nove bolnice” u Novoj Gradiški. Sudjelovao je u izgradnji obaju bolničkih paviljona, sadašnje kirurgije i interne. Najvažnije što je „izgradio“ jest značajan broj liječnika, medicinskih sestara i drugog medicinskog osoblja. Dao je značajan doprinos i u znanstvenoistraživačkom radu. Svojim kritičkim, stručnim, znanstvenim i praktičnim osvrtima bio je prisutan na kongresima u domovini i inozemstvu. Objavio je 30 znanstvenih i stručnih radova i priopćenja, jedno poglavlje u knjizi o Domovinskom ratu, bio organizator stručnih sastanaka Društva kirurga Hrvatske, sada Hrvatskoga kirurškog društva, i promicatelj statusa kirurga u društvu. Poticao je mlade kolege na stručna usavršavanja, znanstvena napredovanja iz kojih je stvoren temelj nastavnog rada u našoj ustanovi. Za svoj stručni i znanstveni rad te humanističko djelovanje u zajednici dobio je više zahvalnica i nagrada kao što su Diploma i nagrada za životno djelo Grada Nova Gradiška, Povelja Hrvatskoga liječničkog zbora, Zlatni grb, nagrada za životno djelo Brodsko-posavske županije.

Otišao je u mirovinu sa 70 godina. Zadnji radni dan bilo mu je dežurstvo. Zadnje sate dežurstva proveo je u operacijskoj sali. Bio je veliki gospodin kad je odlazio. U mirovini je proveo skoro 20 godina. Konačno je imao vremena za sebe jer su mu, dok je radio, na prvom mjestu bili bolesnici, bolnica, opće dobro pa tek onda obiteljski i osobni interesi.

Ponosni smo što smo bili njegovi učenici.

U mirovini je svoju ljubav prenio na trsove vinove loze: radovao se svakom grozdu, trsu za kojega je pojedinačno znao i kad je posađen i što mu smeta i što mu treba. Radovao se svakoj berbi grožđa. Berbe grožđa bile su obiteljska slavlja.

Imao je skladan brak sa suprugom Đurđicom, liječnicom, plemenit odnos s djecom: Dankom, sveučilišnim profesorom fizike, Zrinkom, novinarkom i Ivanom, inženjerom.

Ponosni smo što smo poznavali i imali za liječnika i prijatelja dr. Miju Radića.

Neka mu je laka hrvatska gruda koju je toliko volio, neka mu je slava i hvala za sve što je učinio.

prof. dr. sc. Zoran Jukić